

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

**РІЧНИЙ ПЛАН
РОБОТИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ
ЗАКАРПАТСЬКОГО УГОРСЬКОГО ІНСТИТУТУ
ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ II
НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

2024
м. Берегове

Вступ

Психологічна служба є структурним підрозділом Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, який здійснює організаційні, координуючі та навчально-методичні функції в галузі практичної психології серед студентської молоді.

Психологічна служба Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II у своїй діяльності керується Законом України «Про вищу освіту», Декларацією прав людини, Конвенцією про права дитини, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, Положенням про психологічну службу в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II від 30.08.2019р., Положенням про організацію навчального процесу в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, Положенням про запобігання і протидію булінгу (цькуванню) в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, Листом МОН від 08.08.2024 № 21/08-1233 «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби в системі освіти України у 2024/2025 навчальному році» (https://znavshov.com/News/Details/metodychni_rekomendatsii_priorytetni_napriamy_roboty_psykholohichnoi_sluzhby_2024_2025), Етичним кодексом психолога, нормативними документами, іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, наказами керівництва ЗУІ. Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України, особлива увага приділяється запобіганню та протидії насильству в школі та домаганням на робочому місці: <https://mon.gov.ua/news/alhorytm-vzaiemodii-shchodo-preventsii-ta-protydii-bulinhu-v-zakladakh-osvity>

Обов'язки практичного психолога Психологічної служби ЗУІ (з неповним навантаженням, 1 ставки) виконує:

Ланці Вікторія Геїзівна – практичний психолог, спеціаліст з охорони психічного здоров'я, аспірант (Дебреценський університет), викладач кафедри Педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти ЗУІ імені Ференца Ракоці II. (0,3 ст.)

Бергауер-Олас Емьовке Ласлівна - практичний психолог, спеціаліст з охорони психічного здоров'я, доктор філософії (Ph.D) з галузі «Психологія». Спеціальність:

«Соціальні та поведінкові науки». Психологія. Спеціалізація: Педагогічна та вікова психологія. Доцент кафедри Педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти ЗУІ імені Ференца Ракоці II. Голова правління «Закарпатського угорського товариства спеціалістів психічного здоров'я». (0,2 ст.).

Абрань Крістіан Йосипович - греко-католицький священник, спеціаліст з охорони психічного здоров'я. Закінчив теологічні навчання у греко-католицькій університеті імені Святого Атанасія, після закінчення навчання був освячений священником. (0,2 ст.).

Олос Наталія Олександрівна - практичний психолог, олігофренопедагог, логопед, вчитель дітей з вадами розумового розвитку (0,2 ст.).

В діяльності Психологічної служби ЗУІ допомагають волонтери «Закарпатського угорського товариства спеціалістів психічного здоров'я».

I. Аналітична частина

Головним завданням служби за 2023-2024 н.р. було:

- підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу, гуманізація стосунків у студентських і викладацьких колективах, допомога у пошуку шляхів розв'язання психологічних проблем;
- участь у забезпеченні адаптивного і комфортного освітнього простору для студентської молоді, здійснення психолого-педагогічної підтримки становлення і розвитку особистості студента у багатокультурному/багатомовному середовищі;
- забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника освітнього процесу;
- надання доступних і якісних послуг у сфері практичної психології, спрямованих на збереження і укріплення психологічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу;
- підвищення рівня самосвідомості здобувачів освіти, отримувачів освітніх послуг, співробітників ЗУІ, встановлення зв'язку із власним внутрішнім «я» та один з одним;
- упроваджувати ефективні соціально-педагогічні технології у подоланні та профілактики булінгу;
- сприяння повноцінному особистісному розвитку студентів та створення належних психологічних умов для формування у них мотивації до навчання, самореалізації творчих здібностей, самовиховання і саморозвитку.

Робота проводилася за напрямками.

1. Діагностична робота. Були проведені індивідуальні та групові діагностичні обстеження студентів, з виявлення певних проблем, утруднень, з наданням відповідних рекомендацій, консультацій та, за потребою, проведення корекційної роботи.

2. Профілактична робота: Проведенно цикл бесід «Мотиви вибору професії»; «Розвиток творчого потенціалу майбутнього педагога»; «Як не потрапити на гачок маніпулятора»; «Формування адекватної поведінки шляхом пізнання особистості»; «Особливості міжособистісної комунікацій з ровесниками»; «Протидія та попередження боулінгу (цькування)». Важливим фокусом протягом останнього

навчального року був розвиток м'яких навичок (soft skills: комунікативних навичок, командної роботи, емоційного інтелекту, вміння добре працювати під тиском) у роботі зі студентами. Тренінг «Робота з батьками» - група підтримка. Завданням програми з підтримки ментального здоров'я є емоційна підтримка батьків, які залишилися самотніми, розвиток їхніх стратегій подолання стресу, а також зміцнення ідентифікації з роллю батька або матері. Програма підтримки була реалізована протягом 10 тренінгів, завдяки чому вдалося досягти й окремих цілей програми.

3. *Корекційно-відновлювальна робота:* Були організовані тренінгові заняття «Вирішую конфлікти та будує мир навколо себе», «Конфлікти в сім'ї»; та групові зустрічі із студентами групи ризику на теми: «Стреси, страхи втрати...» «Технології збереження психічного здоров'я».

4. *Консультативна робота* у першому півріччі проводилася індивідуальна та групова, як за результатами обстеження за ініціативою практичного психолога, так і за особистими запитами студентів. Після початку війни в Україні, виникла велика потреба у консультуванні та психологічній підтримки в стресових ситуаціях. Консультації студентів проводилися у телефонному чи в онлайн режимі.

5. *Психологічна просвіта:* Державна служба якості освіти України у березні поточного року започаткувала реалізацію програми «Психологічна підтримка вчителів шкіл», що передбачає надання психосоціальної та емоційної підтримки в умовах війни вчителям закладів загальної середньої освіти, які працюють з учнями внутрішньо переміщеними особами. До участі в проведенні онлайн навчання долучилася практичні психологи Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II. Ланці В. Г., Бергауер-Олас Е. Л., Абрань К. Й. (спеціаліст з охорони психічного здоров'я).

II. Цілепокладаюча частина

Мета діяльності психолога:

- підвищення якості і забезпечення доступності послуг у сфері практичної психології;
- створення умов для формування психологічної культури учасників освітнього процесу і світоглядної позиції;
- пропагування розвитку здорової цілісної особистості у фізичному, психічному, суспільному і духовному вимірі;
- підвищення ефективності навчально-виховного процесу засобами практичної психології;
- сприяння створенню оптимальних умов для гармонійного та різнобічного розвитку, самореалізації та самоактуалізації, а також професійного становлення студентської молоді.

Завдання:

- надання психологічної допомоги студентам, викладачам та співробітникам ЗУІ у складних життєвих ситуаціях;
- формування потреб у психологічних знаннях;
- створення умов для реалізації творчого, наукового, особистісного й інтелектуального потенціалу студентів, випускників і викладачів;
- психологічний супровід навчально-виховного процесу;
- психологічний супровід розвитку особистості студента;
- здійснення психопрофілактики, адаптації;
- моніторинг актуальних соціально - психологічних проблем студентського середовища та своєчасне реагування на них;
- формування у молоді готовності до самостійного життя після завершення навчання;
- формування позитивного морально-психологічного клімату в студентському колективі.

Основними видами роботи Психологічної служби є:

- 1. психологічне консультування** – надання психолого-педагогічної допомоги студентам, викладачам та співробітникам з використанням гуманістичної психології;
- 2. психодіагностика** – психологічне вивчення студентів, викладачів і співробітників за допомогою сучасних надійних та валідних тестових методик, методів спостереження, бесіди на підставі принципу єдності діагностики та психокорекції;
- 3. психопрофілактика** – проведення індивідуальних і групових занять (консультацій, тренінгів, семінарів, лекцій тощо) для відповідних цільових груп;
- 4. психореабілітація** – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги студентам, що мають соціальні і психологічні проблеми, пережили чи знаходяться у важкій життєвій ситуації, стресі тощо;
- 5. психологічна просвіта** – виступи перед студентами, викладачами, кураторами, вихователями з повідомленнями науково-практичного психологічного спрямування;
- 6. соціальний патронаж** – соціально-педагогічний супровід цільових категорій студентів з метою допомоги у вирішенні побутових і соціальних проблем;
- 7. організаційно-методична робота** – складання планів/звітів; підготовка до проведення виступів, тренінгів, семінарів, лекцій тощо; підготовка психологічних матеріалів інформаційно-просвітницького спрямування; обробка результатів психодіагностики, оформлення висновків, рекомендацій; робота в бібліотеці, самопідготовка; консультації в навчально-методичних центрах; участь у науково-методичних семінарах, конференція тощо.

При введенні карантину або дистанційне навчання, організація діяльності психологічної служби здійснюється в гнучкому (дистанційному) режимі роботи із використанням технологій та онлайн-ресурсів для дистанційного навчання керуючись рекомендаціями наказу Міністерства освіти і науки України “Про організаційні заходи для запобігання поширення коронавірусу COVID-19” від 16.03.2020 № 406.

Орієнтовна тематика психологічних тренінгів:

- «Скажи ні шкільному насильству (булінг) та трудовому залякуванню»
- Тренінг-лекція «СТОП – Булінг»
- Тренінг-лекція «Механізми виникнення та розгортання агресії»
- Тренінг «Соціальні стереотипи та упередження у сприйманні та їхній вплив на розуміння іншої людини»
- Тренінг «Адаптації та згуртування колективу»
- Тренінг «Впевненість у собі-тренінг асертивності»
- Тренінг «Ефективність у міжособистісних стосунках»
- Тренінг «Емоційний інтелект»
- Тренінг «Вплив кризового стану суспільства на особистість. Вікові кризи особистості»
- Тренінг «Подолання наслідків травматичних інцидентів»
- Тренінг «Емпатія»
- Тренінг «Адаптації та згуртування колективу»
- Тренінг «Вирішення конфліктів»
- Тренінг «Як справлятися зі стресом?»
- Тренінг «Майстерність комунікації»
- Тренінг «Робота з батьками»
- Тренінг «Професійна соціалізація»
- Тренінг «Психологічний кіноклуб»

Змістова частина

№ п/п	Напрямки діяльності з учасниками освітнього процесу закладу освіти. Види та форми роботи	Термін проведення	Цільова група	Відмітка про виконання
1. ДІАГНОСТИЧНА РОБОТА				
1.1	Організувати анкетування студентів, з метою діагностування їх адаптації до інституту	вересень-жовтень	серед студентів I-V курсів денної форми навчання	
1.2	Організувати анкетування студентів з метою діагностування їх адаптації до проживання в гуртожитку	жовтень	серед студентів I-V курсів денної форми навчання	
1.3	Організувати анкетування студентів з організації навчання та складання сесії	грудень/січень	серед студентів I-V курсів денної форми навчання	
1.4	Організувати анкетування «Викладачі очима студентів»	Грудень/січень, Травень/червень	студенти ЗУІ	
1.5	Організувати індивідуальні обстеження самооцінки психічних станів, емоційної стійкості, структури психічних захисних механізмів, комунікативних особливостей, адаптивності, профорієнтації тощо. (Багаторівневий особистісний опитувальник „АДАПТИВНІСТЬ” (МЛО-АМ); Опитувальник депресивності Бека; Тест на виявлення суїцидальних намірів (Н. Шавровська, О. Гончаренко, І. Мельникова); Методика діагностики рівня суб’єктивного відчуття самотності Д. Расела - М. Фергюсона)	протягом навчального року	студенти I курсів денної та заочної форми навчання	

1.6	Проводити дослідження щодо мікроклімату у студентському колективі, структури взаємовідносин з метою визначення студентів з низьким статусом у групі та характеру взаємин у студентському колективі (методика «соціометрія» Дж. Морено)	за запитом	студенти I-VI курсів денної та заочної форми навчання	
1.7	Психологічне дослідження індивідуальних особливостей пізнавальної та особистісної сфер студентів з ознаками дезадаптації з метою виявлення причин, що перешкоджають адаптації для побудови адекватної корекційної та розвивальної роботи (Оцінка рівня нервово-психічної стійкості (методика "Прогноз" за В.А. Бодровим))	за запитом	студенти I-VI курсів	
1.8	Організувати опитування студентів щодо їх інтересів, мотивів, захоплень (опитувальник «Мотиви», тест структури інтересів і схильностей (СІС), методика діагностики особистості на мотивацію до успіху Т. Єлсера)	за запитом	студенти I-VI курсів	
1.9	Анкетування на тему «Особливості розуміння викладачами і студентами проблеми педагогічної співпраці»	протягом року	серед студентів I-V курсів денної форми навчання	
1.10	Організувати опитування щодо психологічної готовності студентів до навчання	вересень-жовтень	студенти I-VI курсів	

2. КОНСУЛЬТУВАННЯ

2.1.	<p>Проводити психологічне консультування студентів за тематикою звернень:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Організація власної навчальної діяльності. • Змістовні аспекти навчальної діяльності. • Адаптація до навчання і до нового колективу. • Особливості міжособистісної комунікацій з ровесниками. • Особливості комунікації (конфлікти) з викладачами. • Міжособистісні стосунки у студентському колективі. • Особистісні (інтимні) взаємини • Взаємини з батьками. • Взаємини у власній сім'ї. • Алкогольна залежність. • Наркотична залежність. • Інтернет залежність. • Стрес, страх, втрата, депресія у період військової інтервенції. 	<p>протягом навчального року</p> <p>(до 2 годин на одну консультацію)</p>	<p>студенти I-V курсів денної та заочної форми навчання; консультування в кабінеті психолога / по телефону</p>	
2.2.	<p>Проводити консультування кураторів студентських груп та вихователів гуртожитку за тематикою звернень:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Психологічна допомога та емоційна підтримка студентів у період військової інтервенції. • Методичні проблеми і проблеми педагогічної майстерності. • Конфлікти з окремими студентами чи групами студентів. • Проблеми у взаєминах з колегами. • Особисті проблеми. 	<p>протягом навчального року</p> <p>(до 1,5 год. на одну консультацію)</p>	<p>куратори, вихователі гуртожитку, студенти ЗУІ</p> <p>в кабінеті психолога / по телефону</p>	

2.3.	Проводити консультування викладачів за тематикою звернень: <ul style="list-style-type: none"> • Методичні проблеми і проблеми педагогічної майстерності. • Конфлікти з окремими студентами чи групами студентів. • Проблеми у взаєминах з колегами. • Особисті проблеми. 	протягом навчального року (до 1,5 год. на одну консультацію)	викладачі ЗУІ; консультування в кабінеті психолога / по телефону	
2.4.	Здійснювати консультування адміністрації ЗУІ: з питань психолого-педагогічного супроводження студентської молоді	протягом навчального року	за запитом адміністрації	
2.5.	Консультувати громадські організації ЗУІ (ОСС – організація студентського самоврядування)	протягом навчального року	за запитом (при проведенні сумісних розвиваючих заходів)	
2.6.	Проводити консультування батьків студентів за тематикою звернень: (Організація навчальної діяльності їх дітей, особливості комунікації (конфлікти) з викладачами, взаємини «батьки-діти», психологічне здоров'я дітей тощо).	протягом навчального року	За ініціативою кураторів і адміністрації ЗУІ; кабінет психолога	
2.7.	Проводити цикли психологічних консультацій для студентів (батьків, кураторів), які виявили ознаки суїцидальної поведінки (думки, наміри, дії).	протягом навчального року	За ініціативою кураторів і адміністрації ЗУІ; кабінет психолога	
2.8.	Надавати консультації студентам I та II курсу, що проживають у гуртожитку (адаптація до нових умов життя та спілкування в новому колективі)	протягом року	Студенти I-II курсу денної форми навчання, що мешкають в гуртожитку	
2.9.	Надавати групові консультації серед студентів I-VI курсів на теми: <ul style="list-style-type: none"> • «Емоційний інтелект» 	протягом року (за запитом)	Студенти I-VI курсів денної форми навчання.	

	<ul style="list-style-type: none"> • «Ефективна самопрезентація» • «Емпатія» • «Толерантність» • «Подолання наслідків травматичних інцидентів» 			
3. КОРЕКЦІЯ				
3.1.	Здійснювати індивідуальну корекційну та розвивальну роботу	протягом року (згідно виявлених проблем)	Студенти ЗУІ, в кабінеті практичного психолога	
3.2.	Тренінг «Ефективність у міжособистісних стосунках»	листопад	Студенти I курсу	
3.3.	Тренінг «Соціальні стереотипи та упередження у сприйманні та їхній вплив на розуміння іншої людини»	жовтень	Студенти II-III курсу	
3.4.	Сформувати корекційну групу студентів, які мають труднощі в адаптації: «Тренінг адаптації та згуртування колективу»	I семестр	Студенти I курсу	
3.5.	Тренінг: «Самопізнання та саморозвиток»	січень	студенти I-III курсу	
3.6.	«Впевненість у собі-тренінг асертивності»	II семестр	студенти I-V курсів денної форми навчання	
3.7.	Тренінг «Вирішення конфліктів»	I семестр	студенти II-V курсів денної форми навчання	
3.8.	Тренінг «Майстерність комунікації»	II семестр	зі студентами студентського самоврядування	
3.9.	Тренінг-лекція «Вплив кризового стану суспільства на особистість. Вікові кризи особистості»	II семестр	зі студентами ЗУІ в рамках кураторських годин	

3.10.	Тренінг-лекція «Скажи ні шкільному насильству (булінг) та трудовому залякуванню»	I семестр 18-22 листопада 2024	студенти II-III курсів денної форми навчання	
3.11.	Тренінг-лекція «СТОП – Булінг»	II семестр 5-9 травня 2025	студенти I курсів денної форми навчання	
3.12.	Тренінг «Робота з батьками»	протягом року щомісяця	Батькам студенти I курсу	
3.13.	Тренінг «Професійна соціалізація»	протягом року щомісяця	Студенти I курсу	
3.14.	Тренінг «Психологічний кіноклуб»	протягом року щомісяця	зі студентами ЗУІ	

4. НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

4.1.	Курс ««Як справлятися зі стресом?»»»	протягом року		
4.2.	Курс «Особливості педагогічного конфлікту».	I семестр		
4.3.	Вебінар «Влада звички»	протягом року		

5. ПРОСВІТА

5.1.	Проводити психологічну просвіту студентів (на семінарах, виступах, консультаціях) на тему культивування цінності життя, успішній адаптації в ЗУІ, створення позитивного психологічного клімату, мотивування до активності в громадському житті та безумовних можливостей подолання особистих проблем, фрустраційних станів.	протягом навчального року;	студенти ЗУІ	
------	---	----------------------------	--------------	--

5.2.	Студентська конференція (ЗУІ) на тему: «Види адекватної (залежної) поведінки молоді без табу» - тютюнопаління, алкоголізм, інтернет-залежність, наркоманія.	протягом навчального року	студенти ЗУІ	
5.3.	Проводити інформаційно-практичні заняття для вихователів студентських гуртожитків за тематикою: - профілактика правопорушень, наркоманії та шкідливих звичок серед студентства; - формування честі і гідності особистості; - профілактика конфліктів у студентському середовищі; - роль вихователів у створенні комфортного комунікаційного середовища проживання студентів	Протягом року згідно циклограми	вихователі студентських гуртожитків	
5.6	Проведення заходів приурочених до Міжнародного дня протидії булінгу.	18-22 листопада 2024 5-9 травня 2025	Психологічна служба, юристи ЗУІ	
5.7.	Провести акцію до дня психічного здоров'я	10 жовтня 2024	студенти ЗУІ разом ОСС	
6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА				
6.1	Розробка плану роботи практичного психолога на 2024-2025 навчальний рік	серпень	кабінет психолога	
6.2.	Підготовка виступів, лекцій, практично-інформаційних занять, тренінгів для студентів, викладачів, вихователів; розробка анкет, опитувальників	відповідно до плану роботи на 2024/2025 н. р.	кабінет психолога, бібліотека	

6.3.	Брати участь у наукових семінарах, конференціях міського, регіонального та державного рівнів	за запрошенням		
6.4.	Робота в бібліотеці з науковою літературою, періодичними виданнями відповідного профілю, самопідготовка	1 день в місяць	бібліотеки	
6.5.	Створення розробок тренінгів, циклів занять, спрямованих на саморозвиток, самоактуалізацію і самореалізацію особистості студентської молоді	протягом навчального року	кабінет психолога	
6.6.	Написання наукових статей, просвітницькоінформаційних листівок, буклетів тощо;	протягом навчального року	кабінет психолога	
6.7.	Складання звітів за підсумками роботи за I та II семестри 2024/2025 н. р.	I-II семестри 2024-2025 н.р.	кабінет психолога	
6.8.	Готувати матеріали для «куточка психолога» (в гуртожитку) за такими темами: «Мотивація до навчання» (поради студентам, викладачам); «Адаптація студентів I курсів до навчання» (поради студентам, викладачам, кураторам); «Здоровий спосіб життя» (поради студентам); «Організація відпочинку та навчання» (поради викладачам); «Технології збереження психічного здоров'я»	протягом навчального року	кабінет психолога	
6.9.	Обробляти результати діагностичних обстежень студентів, викладачів	протягом навчального року	кабінет психолога	

6.10.	Періодично поповнювати матеріали про роботу психологічної служби	протягом навчального року	кабінет психолога	
7. ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЬ				
7.1.	Відвідування студентських гуртожитків для надання індивідуальних та групових психологічних консультацій студентам	протягом навчального року (ост. п'ятниця місяця)	студенти, які мешкають в гуртожитках ЗУІ	
7.2.	Відвідування ОСС – організація студентського самоврядування	протягом навчального року (ост. п'ятниця місяця)	студенти ОСС ПОС ЗУІ	
7.3.	Підтримка зв'язку з психологами інших закладів	протягом навчального року		
7.4.	Психолого-педагогічний патронаж учнів із сімей, що потрапили в складні життєві обставини.	протягом навчального року		

Відповідальні за виконання річного плану
практичні психологи ЗУІ: *Ланці*
Вікторія Гейзівна, Бергауер-Олас
Емьовке Ласлівна та Олос Наталія
Олександрівна